

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus ja asemakaavan kumoaminen / Riistaveden Vt 9 rinnakkaisväylä, Melalahti

Kaupunkirakennelautakunta 15.04.2026
1991/10.02.03/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

kaavoitusinsinööri Timo Könönen, puh. 044 718 5415

kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine, puh. 044 718 5401

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

1. Kaupunkirakennelautakunta päättää asettaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen ja asemakaavan kumoamisen nähtäville
2. Mikäli ehdotuksesta annetut lausunnot eivät anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkirakennelautakunnassa, lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy:
 - a. asemakaavan, asemakaavan muutoksen ja asemakaavan kumoamisen
 - b. asemakaavaan liittyvän sitovan tonttijaon

Päätös

Selostus

Tiivistelmä

Asemakaavatyön tarkoituksena on mahdollistaa laadittavan Vt 9:n tiesuunnitelman mukaiset muutokset Kaavintien ja Aittorannantien välillä sekä uusien asuin- ja yritystonttien sijoittaminen kaava-alueelle. Lisäksi mahdollistetaan Riistaveden seurakuntatalon tontin käyttötarkoituksen muuttaminen kaupallisille palveluille.

Kaava-alue

Suunnittelualue sijaitsee Riistaveden keskustaajaman Melalahden etelä- ja länsipuolella n. 35 km Kuopion keskustasta Joensuun suuntaan. Suunnittelualue sisältää Joensuuntien osuuden n. 100 m Laajalahdentien risteyksestä itään Kaavintien risteuksen lähetyvillä, osia Joensuuntien varrella olevista viheralueista Kaavintien ja Paksintien välillä, Hovinmäentien Vt 9:n nykyisen ja uuden linjauksen välillä, Kuukantien varrella olevat teollisuusalueet, Riistaveden seurakuntatalon tontin sekä osan Keskustien ja Kaavintien välillä olevaa Vaarunpuiston aluetta.

Laadintaperusteet, päätökset ja suunnitelmat

Kaavatyö on tullut vireille Kuopion kaupungin aloitteesta. Kaavan vireilletulovaiheen jälkeen kaava-alueeseen on lisätty Hovinmäentie Vt 9:n nykyisen ja suunnitellun linjauksen välillä, Kuukantien teollisuusalue, Joensuuntien viereisiä puistoalueita ja Kivisillan salmen länsipuolisia

alueita sekä Osuuskauppa PeeÄssä aloitteesta Riistaveden seurakuntatalon tontti. Kaavatyö on sisältynyt vuosien 2023–2026 kaavoituskatsauksiin ja asemakaavoituksen työohjelmiin.

Kaavoitustilanne

Maakuntakaavassa Melalahti on merkitty Riistaveden taajamana. Suunnittelualueen länsiosa sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaisen alueen tuntumaan, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Koko kaavamuuotosalue sisältyy myös Viitoskäytävän, ysikäytävän ja 23-kytävän kehittämisvyöhykkeeseen, jolla osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatie 5 ja Savon radan, valtatie 9 sekä valtatie 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuun radan muodostamat ylimaakunnalliset aluekehittämisen ja elinkeinotoimintojen kehittämisvyöhykkeet.

Itä-Riistavesi, Melalahti yleiskaavassa suunnittelualueen kaakkoisosaan on merkitty lähivirkistysaluetta (VL) ja pientalovaltaista asuntoaluetta (AP). Riistaveden seurakuntatalon tontti sijaitsee yleiskaavaan merkityllä julkisten palvelujen ja hallinnon alueella (Y). Kuukantien teollisuusalue sisältyy yleiskaavaan merkittyyn laajempaan alueeseen, jolla on vaihtoehtoisina käyttötarkoituksina pientalovaltainen asuntoalue tai ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuuden alue (AP/TY). Joensuuntien ja Hovinmäentien risteuksen kohdalla sekä suunnittelualueen länsiosassa on myös maa- ja metsätalousaluetta (M). Valtatie 9:n uusi linjaus Melalahden kohdalla on osoitettu valtakunnallisena tienä (VT) ja nykyinen linjaus on osoitettu Kaavintien ja Laajalahdentien risteuksen välillä yhdystieksi (YT).

Voimassa olevassa asemakaavassa Kuukantien varrella olevien korttelien 36 ja 37 käyttötarkoitus on osoitettu asemakaavassa teollisuus ja varistorakennusten korttelialueeksi (T-6). Riistaveden seurakuntatalon tontti on merkitty kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialueeksi (YK) ja Keskustien vastapuolella Riistavedentien eteläpuolella oleva korttelin 8 osa kunnallisteknillisten rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (Yt). Suunnittelualueelle on merkitty puistoaluetta (VP, vanha merkintä PI) kaakkoisosaan on Vaarun-puistoon sekä keskiosan Kuukanpuistoon ja Paksunvaarunpuistoon. Lisäksi kaava-alueeseen sisältyy pienet alueet Paksintien katualuetta ja sen viereistä Paksinvaarunpuiston lähivirkistys- aluetta (VL). Joensuuntie on osin osoitettu kauttakulku- tai sisääntulotieksi suoja- ja näkemäalueineen (LT, nykyisin maantien alue). Keskustie, Kuukantie ja suurin osa Hovinmäentiestä ovat katualuetta. Osa Hovinmäentiestä ja Joensuuntiestä sekä koko suunnittelualueen länsiosa ovat asemakaavoittamatonta aluetta.

Nykyinen tilanne

Kuukantien varren teollisuusalueen rakennukset ovat hallimaisia satula- ja pulpettikattoisia teollisuusrakennuksia, jotka ovat valmistuneet 1980–2010 -luvuilla. Keskustien varrella oleva Riistaveden seurakuntatalo on valmistunut vuonna 1985. Riistaveden kirkon länsipuolella oleva vanha kivisilta on kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde.

Suunnittelualueen rakentamattomat alueet ovat tavanomaista mäntyvaltaista talousmetsää. Alueella ei ole merkittäviä luontoarvoja.

Maanomistus

Suunnittelualueesta suurimman osan omistaa kaupunki. Joensuuntie on Väyläviraston omistuksessa. Riistaveden seurakuntatalon tontin omistaa Kuopion evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä, joka on valtuuttanut Osuuskauppa PeeÄssän tekemään kiinteistöä koskevan kaavamuutoshakemuksen. Hovinmäentiestä n 55 m matkalta Joensuuntien risteyksessä ja asemakaavoittamattomalla alueella oleva länsipääty sekä rinnakkaisväylän läntisen liittymän alue ovat yksityisomistuksessa olevalla maalla.

Asemakaavaehdotus, asemakaavan muutosehdotus ja asemakaavan kumoaminen

Asemakaavalla, asemakaavan muutoksella ja asemakaavan kumoamisella mahdollistetaan Riistaveden taajaman kohdalle laaditun Vt 9 tiesuunnitelman hyväksyminen ja siten Vt 9 uuden linjauksen ja rinnakkaisväylän toteutus. Samalla Riistaveden keskustan ja yhtenäiskoulun läheisyyteen muodostetaan uusia pientalojen korttelialueita (AP), Riistavedentien varrelle kaakkoispäätyyn erillispientalojen korttelialue (AO) sekä laajennetaan maltillisesti Kuukantien lounaispuoleista teollisuuskorttelia 37 (T-19 ja TY) n. 0,9 ha. Lisäksi Riistaveden seurakuntatalon tontin käyttötarkoitus muutetaan liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Kuukantien koillispuolella olevasta korttelista 36 puolestaan muutetaan Kuukan sahan viereinen rakentamaton n. 1,5 ha suuruinen teollisuustontti (T-6) osaksi uutta AP-korttelia 57 sekä Kuukan sahan tontin ja 57 välistä suojaviheraluetta (EV). Asemakaavatyö mahdollistaa n. 23 omakotitontin rakentamisen, joista AP-korttelialueille sijoittuville olisi mahdollista rakentaa vaihtoehtoisesti pari- tai rivitalo. Asemakaavatyön nettovaikutuksena yritysalueiden pinta-ala vähenee n. 0,1 ha.

Rinnakkaisväyläksi jäävä osuus Vt 9 nykyisestä linjauksesta sekä tarvittavat muutokset katuverkossa osoitetaan katualueina. Rinnakkaisväyläksi muutettava osuus Vt 9 nykyisestä linjauksesta nimetään Melalahdenkaduksi. Kaavan toteuttaminen vaatii myös Aittorannantien kääntämistä nykyiselle Vt 9 linjaukselle Riistaveden keskustan suuntaan ja liittymään Vt 9 uudelle linjaukselle Tomperinniementien ja Virransuuntien risteuksen tietämillä. Melalahdenkatu on osoitettu Paksintien ja Aittorannantien uuden linjauksen välillä katualueen osaksi, joka toteutetaan yhteisen katutilan periaatteella (k-yht) ja toteutettavan ns. kylätienä.

Asemakaavaa kumotaan Vt 9:n lounaispuolella Hovinmäentiestä kaakkoon. Kumottavassa asemakaavassa alue on osoitettu Vt 9:n kauttakulku- tai sisääntulotieksi suoja- ja näkemäalueineen (LT, nykyisin maantien alue) ja se on yksityisomistuksessa.

Käsittelyvaiheet

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen vireilletuloaineisto on annettu kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 29.3.2023. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen nähtävilläolon yhteydessä 5.4.–5.5.2023. Vireilletuloaineistosta jätettiin nähtävilläoloaikana yksi lausunto. Vireilletuloaineistosta ei saatu mielipiteitä. Kaavoituksen aloituskokous on pidetty 3.5.2023.

Kaupunkirakennelautakunta päätti asettaa asemakaavan ja asemakaavan muutoksen luonnosaineiston nähtäville 20.8.2025. Luonnosaineisto on ollut nähtävillä 27.8.–26.9.2025 ja aineistosta on järjestetty tiedotus- ja keskustelutilaisuus sidosryhmille 11.9.2025. Luonnosaineistoa esiteltiin yleisötilaisuudessa Riistaveden yhtenäiskoululla 3.9.2025.

Luonnosaineistosta on saatu kolme lausuntoa ja yksi mielipide. Ehdotusaineisto on laadittu saatujen lausuntojen ja mielipiteen sekä käytyjen neuvottelujen pohjalta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkirakennelautakunnan hyväksymä asemakaavaehdotus ja asemakaavan muutosehdotus ja sitova tonttijako asetetaan julkisesti nähtäville.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 33 § kohta 2.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakoarviointilomake liitteenä. Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistaisi Vt 9:n parantamishankkeessa laadittavan tiesuunnitelman hyväksymisen ja toteuttamisen, uusien asuin- ja yritystonttien sijoittamisen alueelle sekä kaupallisten toimintojen sijoittamisen Riistaveden seurakuntatalon tontille. Liikenteen kannalta merkittävänä muutoksia liikennemäärät erityisesti raskaan liikenteen osalta vähenisivät rinnakkaisväyläksi jäävältä Vt 9:n osuudelta ja kevyen liikenteen kulkuväylien laajuus, laatu ja turvallisuus paranisi uudella Vartialan ja Hiidenlahdentien välisellä yhtenäisellä kulkureitillä.

Liitteet

1991/2023 Kaavakarttaehdotus
1991/2023 Kaavaselostusehdotus
1991/2023 Asemakaavan seurantalomake, liite 1
1991/2023 Ote ajantasa-asekaavasta ja poistettava asemakaava, liite 2
1991/2023 Luonnosvaiheesta saadut lausunnot ja mielipiteet vastineineen, liite 3
1991/2023 Riistaveden seurakuntatalon rakennusinventointi, Liite 4
1991/2023 Liikennemeluserveys, liite 5
1991/2023 Vt 9 tiesuunnitelmaluonnoskartat, liite 6
1991/2023 Tonttijakokartat
1991/2023 Vaikutusten ennakoarviointilomake